

Att göras till (och göra) "förortskillen"

Göteborg är en socialt och etniskt uppdelad stad. Vissa stadsdelar i staden, framförallt de "mångkulturella", skildras ofta som ett problem i medierna och den offentliga debatten. Detta gäller också de unga män som bor där.

– De killar jag har intervjuat är väl medvetna om dessa problembilder, vilka ofta påverkar hur de talar om andra killar, tjejer, sex och om sig själva, säger Nils Hammarén, som i en ny avhandling studerar hur unga män i mångkulturella förorter skapar kön och sexualitet i relation till faktorer som klass, plats och etnicitet.

I avhandlingen *Förorten i huvudet* möter vi ett fyrtiotal unga män i "mångkulturella" stadsdelar i Göteborg, i samtal om manlighet, sexualitet och identiteten som "invandrare". Fram träder en bild av killar som samtidigt både upprätthåller och utmanar bilden av hur det är att vara en ung man i det nya Sverige.

– Framförallt ser jag hur fördomsfulla föreställningar och stereotyper kring killar med "utländsk bakgrund"/i förort används i mina intervjupersoners identitetsarbete och ibland iscensätts, ibland kritiserar och ibland plockas isär, säger Nils Hammarén som doktorerar vid institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet.

Avhandlingen visar bland annat att andras föreställningar – inte minst mediebilderna – om förorten och de som bor där påverkar killars sätt att prata om tjejer, killar och sex samt ofta blir en utgångspunkt för olika former av motstånd. Detta kan exempelvis ta sig uttryck i en kritik av *andra* invandrares eller rika svenskers sexualitet eller i en utagerande maskulinitet.

Förväntningarna på vad de unga männen ska tycka och hur de ska agera finns hela tiden närvarande i intervjuerna. Det gäller förväntningar på dem som "killar", "invandrare", "heterosexuella", "svenskar", "förortsbor" och så vidare. – Att tillskrivas en kategori innebär ofta att det egna handlingsutrymmet begränsas till de egenskaper som knyts till kategorin. Hur vi benämner varandra är således viktigt för hur vi som människor kan agera, berättar Nils Hammarén och fortsätter: – Men det innebär inte att de unga männen endast iscensätter det förväntade. Namngivningen innebär samtidigt att man "blir till" och har möjlighet att handla. Det betyder att motbilder kan skapas med stereotypen som fond, till exempel när man hävdar att jämställdhet och sexuell jämlikhet är viktigt eller uttrycker könsöverskridande ideal.

En viktig slutsats i avhandlingen är att det är problematiskt att förstå identiteter som fasta och fixerade, och att vi bör synliggöra kategoriers rörlighet och kontextualitet. Exempelvis kan ett begrepp som etnicitet inte förstås som endast "kulturell bakgrund" utan måste sättas i relation till det specifika sammanhang inom vilket etniciteten skapas. Likaså kan inte manlighet begripas bortom faktorer som t.ex. plats och sexualitet.

Nils Hammarén är filosofie magister i sociologi samt lärare och forskare vid Institutionen för socialt arbete samt Centrum för kulturstudier vid Göteborgs universitet.

Avhandlingens titel: **Förorten i huvudet. Unga män om kön och sexualitet i det nya Sverige.**

Avhandlingsförfattare: Nils Hammarén, tel 031-7865758 (arb.), 070-6899243 (mobil).

e-post: nils.hammarén@socwork.gu.se

Fakultetsopponentens namn: Professor Ulf Mellström, Luleå tekniska universitet samt Linköpings universitet

Tid och plats för disputation: fredagen den 4 april 2008, kl. 9.15, Hörsal Sappören,

Sprängkullsgatan 25, Göteborg. Avhandlingen kan beställas hos ingegerd.franzon@socwork.gu.se, 170 kr plus porto.
